

СОРТИ ПРЯНОАРОМАТИЧНИХ КУЛЬТУР

Родина ГУБОЦВІТІ (LAMIACEAE)

НЕПЕТА ЛИМОННА

(*Nepeta cataria* var. *citriodora* L.)

'МЕЛОДІЯ'. Автори: О.А.Корабльова, В.І.Давлетшина. Трав'янистий напівкущик. У Лісостепу та Поліссі України вирощується як багаторічна рослина. Насіння дозріває щороку. В умовах посухи урожай надземної маси значно зменшується. Після зрізування дає добру отаву. Шкідниками та хворобами пошкоджується слабо.

Є цінною ароматичною культурою, що використовується в харчовій та переробній промисловості у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить ефірну олію, що надає рослині сильного лимонного аромату та пряного солодкуватого смаку. Можна використовувати як пряність у дієтичному харчуванні і у народній медицині. Урожайність зеленої маси – 22,0-25,0 т/га, насіння – до 400 кг/га.

Сорт маловибагливий до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагує на внесення мінеральних і органічних добрив. Норма висіву на зелену масу – 4-5 кг/га, на насіння – 2,0-2,5 кг/га. Глибина посіву – не більше 0,5-1,5 см.

Занесений до реєстру сортів рослин України в 1999 році як перспективна харчова пряносмакова культура для вирощування у зонах Лісостепу та Полісся України.

ЛОФАНТ ГАНУСОВИЙ

(*Lophanthus anisatus* Adans.)

'ЛЕЛЕКА'. Автори: О.А.Корабльова, Г.М.Рибак, Л.Р.Романенко, В.І.Давлетшина.

'СИНІЙ ВЕЛЕТЕНЬ'. Автори: О.А.Корабльова, В.І.Давлетшина.

Трав'янисті напівкущики. У Лісостепу та Поліссі України вирощуються як багаторічні рослини. Насіння дозріває щороку. Після зрізування дають добру отаву. Шкідниками та хворобами практично не пошкоджуються.

Є цінними ароматичними культурами, що використовуються в харчовій, лікєро-горілчаній та переробній промисловості у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить ефірну олію, що надає рослині сильного м'ятно-ганусового аромату та пряного солодкуватого смаку. Можна використовувати як пряність у

дієтичному харчуванні і у народній медицині. Урожайність зеленої маси – 22,0-25,0 т/га, насіння – до 400 кг/га.

Сорти маловибагливі до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагують на внесення мінеральних і органічних добрив. Норма висіву на зелену масу – 4-5 кг/га, на насіння – 2,0-2,5 кг/га. Глибина посіву – не більше 1,5 см.

Занесені до реєстру сортів рослин України в 1999 році як перспективні харчові пряносмакові культури для вирощування у зонах Лісостепу та Полісся України.

ГІСОП ЛІКАРСЬКИЙ

(Hyssopus officinalis L.)

'АТЛАНТ'. Автори: О.А.Корабльова, О.А.Андрущенко.

'МАРКІЗ'. Автори: О.А.Корабльова, К.М.Каневець.

Трав'янисті напівкущики. У Лісостепу та Поліссі України вирощуються як багаторічні рослини. Насіння дозріває щороку. Після зрізування дають добру отаву. Шкідниками та хворобами практично не пошкоджуються.

Сорти є цінними ароматичними культурами, що використовуються в харчовій, лікєро-горілчаній та переробній промисловості у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить ефірну олію, що надає рослині сильного м'ятно-перцевого аромату та пряного слабострого смаку. Можна використовувати як пряність у дієтичному харчуванні. Використовуються у народній медицині. Урожайність зеленої маси – 20,0-22,0 т/га, насіння – до 250 кг/га.

Сорти маловимогливі до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагують на внесення мінеральних і органічних добрив. Норма висіву на зелену масу – 4-5 кг/га, на насіння – 2,0-2,5 кг/га. Глибина посіву – не більше 1,5 см.

Занесені до реєстру сортів рослин України в 1999 та у 2003 роках (відповідно) як перспективні харчові пряносмакові культури для вирощування у зонах Лісостепу та Полісся України.

ЗМІГОЛОВНИК МОЛДАВСЬКИЙ

(Dracocephalum moldavicum L.)

'ПЕРЛИНКА'. Автори: О.А.Корабльова, В.І.Давлєтшина. Трав'янистий напівкущик. У Лісостепу та Поліссі України вирощується як однорічна рослина. Насіння дозріває щороку. Після зрізування дає добру отаву. Шкідниками та хворобами не пошкоджується.

Є цінною ароматичною культурою, що використовується в харчовій та переробній промисловості у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить

ефірну олію, що надає рослині сильного пряно-лимонного аромату та солодкуватого смаку. Можна використовувати як пряність у дієтичному харчуванні. Використовується у народній медицині. Урожайність зеленої маси – 20,0-22,0 т/га, насіння – до 250 кг/га.

Сорт маловибагливий до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагує на внесення мінеральних і органічних добрив. Норма висіву на зелену масу – 4-5 кг/га, на насіння – 2,0-2,5 кг/га. Глибина посіву – не більше 1,0-1,5 см.

Занесений до реєстру сортів рослин України в 2001 році як перспективна харчова пряносмакова культура для вирощування у зонах Лісостепу та Полісся України.

ЧАБЕР САДОВИЙ

(Satureja hortensis L.)

Інтродукований в Україну як перспективна харчова пряносмакова культура для вирощування у Лісостепу та Поліссі України.

Трав'янистий напівкущик. У Лісостепу та Поліссі України вирощується як однорічна рослина. Насіння дозріває щороку. В умовах посухи урожай надземної маси значно зменшується. Шкідниками та хворобами не пошкоджується.

Є цінною ароматичною культурою, що використовується в харчовій та переробній промисловості у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить ефірну олію, що надає рослині сильного специфічного аромату та пряно-перцевого слабкогострого смаку. Можна використовувати як пряність у дієтичному харчуванні. Використовується у народній медицині. Урожайність зеленої маси – 12,0-15,0 т/га, насіння – 200 кг/га.

Рослина маловимоглива до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагує на внесення мінеральних і органічних добрив. Норма висіву на зелену масу – 4-5 кг/га, на насіння – 2,0-2,5 кг/га. Глибина посіву – не більше 1,0-1,5 см.

МЕЛІСА ЛІКАРСЬКА

(Melissa officinalis L.)

Інтродукована в Україну як перспективна харчова пряносмакова культура для вирощування у Лісостепу та Поліссі України.

Трав'янистий напівкущик. У Лісостепу та Поліссі України вирощується як багаторічна рослина. Насіння дозріває щороку починаючи з другого року життя. Після зрізування дає добру отаву. Шкідниками та хворобами пошкоджується рідко.

Є цінною ароматичною культурою, що використовується в харчовій, фармацевтичній, лікєро-горілчаній та переробній промисловості у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить ефірну олію, що надає рослині сильного

м'ятно-лимонного аромату. Можна використовувати як пряність у дієтичному харчуванні. Використовується у народній та офіційній медицині. Урожайність зеленої маси – 20,0-22,0 т/га, насіння – до 250 кг/га.

Рослина вимоглива до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагує на внесення мінеральних і органічних добрив. Норма висіву на зелену масу – 4-5 кг/га, на насіння – 2,0-2,5 кг/га. Глибина посіву – не більше 1,5 см.

ВАСИЛЬКИ ЗВИЧАЙНІ

(Ocimum basilicum L.)

Інтродуковані в Україну як перспективна харчова пряносмакова культура для вирощування у Лісостепу та Поліссі України.

Трав'янистий напівкущик. У Лісостепу та Поліссі України вирощується як однорічна рослина. Насіння дозріває щороку. Шкідниками та хворобами не пошкоджується.

Є цінною ароматичною культурою, що використовується в харчовій та переробній промисловості у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить ефірну олію, що надає рослині сильного специфічного м'ятно-коричного аромату та пряного смаку. Можна використовувати як пряність у дієтичному харчуванні. Використовується у народній медицині. Урожайність зеленої маси – 18,0-20,0 т/га, насіння – 250 кг/га.

Рослина маловимоглива до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагує на внесення мінеральних і органічних добрив. Норма висіву на зелену масу – 4-5 кг/га, на насіння – 2,0-2,5 кг/га.

ВАСИЛЬКИ ЕВГЕНОЛЬНІ

(Ocimum gratissimum L.)

Інтродуковані в Україну як перспективна харчова пряносмакова культура для вирощування у Лісостепу та Поліссі України.

Трав'янистий напівкущик. У Лісостепу та Поліссі України вирощується як однорічна рослина. Насіння дозріває не щороку. Шкідниками та хворобами майже не пошкоджується.

Є цінною ароматичною культурою, що використовується в харчовій та переробній промисловості у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить ефірну олію, що надає рослині сильного гвоздичного аромату та пряного смаку. Можна використовувати як пряність у дієтичному харчуванні. Використовується у народній медицині. Урожайність зеленої маси – 22,0-28,0 т/га, насіння – 250 кг/га.

Рослина маловимоглива до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагує на внесення мінеральних і органічних добрив. Розмноження виключно розсадою.

ВАСИЛЬКИ СВЯЩЕННІ

(Ocimum sanctum L.)

Інтродуковані в Україну як перспективна харчова пряносмакова культура для вирощування у Лісостепу та Поліссі України.

Трав'янистий напівкущик. У Лісостепу та Поліссі України вирощується як однорічна рослина. Насіння дозріває щороку. Шкідниками та хворобами не пошкоджується.

Є цінною ароматичною культурою, що використовується в харчовій та переробній промисловості у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить ефірну олію, що надає рослині сильного специфічного аромату та пряного смаку. Можна використовувати як пряність у дієтичному харчуванні. Використовується у народній медицині. Урожайність зеленої маси – 13,0-15,0 т/га, насіння – до 200 кг/га.

Рослина маловимоглива до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагує на внесення мінеральних і органічних добрив. Норма висіву на зелену масу – 4-5 кг/га, на насіння – 2,0-2,5 кг/га.

ШАВЛІЯ МУСКАТНА

(Salvia sclarea L.)

Інтродукована в Україну як перспективна харчова пряносмакова культура для вирощування у Лісостепу та Поліссі України.

Трав'янистий напівкущик. У Лісостепу та Поліссі України дібрана нами форма вирощується як однорічна рослина. Насіння дозріває щороку. Шкідниками та хворобами не пошкоджується.

Є цінною ароматичною культурою, що використовується в харчовій та переробній промисловості у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить ефірну олію, що надає рослині сильного специфічного мускатного аромату та пряного смаку. Можна використовувати як пряність у дієтичному харчуванні. Використовується у народній медицині. Урожайність зеленої маси – 22,0-25,0 т/га, насіння – до 400 кг/га.

Рослина маловимоглива до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагує на внесення мінеральних і органічних добрив. Норма висіву на зелену масу – 4-5 кг/га, на насіння – 2,0-2,5 кг/га.

МОНАРДА ДВІЙЧАСТА

(Monarda didyma L.)

Інтродукована в Україну як перспективна харчова пряносмакова та декоративна культура для вирощування у Лісостепу та Поліссі України.

Трав'янистий напівкущик. У Лісостепу та Поліссі України вирощується як багаторічна рослина. Насіння дозріває щороку починаючи з другого року життя. Після зрізування дає добру отаву. Пошкоджується борошнистою росюю.

Є цінною ароматичною культурою, що використовується в харчовій, фармацевтичній, лікєро-горілчаній та переробній промисловостях у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить ефірну олію, що надає рослині сильного м'ятно-лимонно-перцевого аромату та слабгострого смаку. Можна використовувати як пряність у дієтичному харчуванні. Використовується у народній медицині та в озелененні. Урожайність зеленої маси – 20,0-22,0 т/га, насіння – до 250 кг/га.

Рослина вимоглива до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагує на внесення мінеральних і органічних добрив. Норма висіву на зелену масу – 4-5 кг/га, на насіння – 2,0-2,5 кг/га.

Родина ЗОНТИЧНИХ (APIACEAE)

ЛЮБИСТОК АПТЕЧНИЙ

Levisticum officinale Koch.

Перспективна як харчова пряносмакова та декоративна культура для вирощування у Лісостепу та Поліссі України.

Трав'янистий напівкущик. У Лісостепу та Поліссі України вирощується як багаторічна рослина. Насіння дозріває щороку починаючи з другого року життя. Використовується надземна маса і кореневище. Після зрізування дає добру отаву. Пошкоджується попелицею.

Є цінною ароматичною культурою, що використовується в харчовій, фармацевтичній, лікєро-горілчаній та переробній промисловостях у свіжому і сухому вигляді. Надземна маса містить ефірну олію, що надає рослині сильного специфічного аромату та грибного смаку. Можна використовувати як пряність у дієтичному харчуванні. Використовується у народній медицині. Урожайність зеленої маси – 20,0-22,0 т/га, насіння – до 200 кг/га.

Рослина вимоглива до ґрунтів, вологи та освітлення. Добре реагує на внесення мінеральних і органічних добрив. Норма висіву на зелену масу – 4-5 кг/га, на насіння – 2,0-2,5 кг/га. Для насіння необхідна стратифікація.